

ව්‍යාප්ති කටයුතු උදෙසා ගැමි නායකත්වය

හැදින්වීම

වර්තමානයේ ගොවිකටයුතු සංවර්ධනයේදී ප්‍රධාන ගැටළුවක්ව පවතිනුයේ ක්‍රමානුකූල කෘෂි ව්‍යාප්ති සේවාවක හිඟකමයි. වරින්වර වෙනස්වූ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මත කෘෂි ව්‍යාප්ති සේවයේ බිඳ වැටීම පසුගිය කාලපරිච්ඡේදය තුළ දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණයකි. විශේෂයෙන් කෘෂි ව්‍යාප්ති සේවය අහෝසි කිරීමත් සමගම මෙය වඩාත් උග්‍ර ප්‍රශ්නයක් බවට පත්වූ අතර එය රටේ කෘෂි නිෂ්පාදනය කෙරෙහි සෘජුවම බලපානු ලැබීය.

කෘෂි ව්‍යාප්ති කටයුතු හා එහි වැදගත්කම ගැන කථා කරන මෙවන් අවධියක හෙල පාරම්පරික ගොවිතැන හා එහි ව්‍යාප්ති කටයුතු සිදුවූයේ කෙසේද යන්න සොයා බැලීම අද දවසේ වැදගත් කාර්යයක් වේ. මෙම ලිපියෙන් අවධාරණය කරනුයේ ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපීය පුරාණ ගම සහ වි ගොවිතැන යටතේ ව්‍යාප්ති කටයුතු සිදුවූයේ කෙසේද යන්න පිළිබඳවයි. විශේෂයෙන් කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ කැලෑගම යන ග්‍රාමයේ කරන ලද අධ්‍යයනයක් ඇසුරෙන් ලබාගත් අත්දැකීම් මත පදනම්ව මෙම කුරුණෑ ඉදිරිපත් කෙරේ.

ජීවන දර්ශනයක් ලෙස ගොවිතැන

අනාදීමත් කාලයක සිට පවත්නා භූමිය, වාතය, ජලය, ගහකොළ, සතාසිවිපාවා ඇතුළු ස්වාභාවික සම්පත් කේන්ද්‍ර කොටගත් හා අභිමත ජීවන රටාවක් ගොඩ නඟා ගත් හෙලයා මෙරට සංස්කෘතියේ ප්‍රධාන බලවේගය වූයේ කෘෂිකර්මය පදනම් කර ගත් ජීවන ක්‍රමයක් අනුගමනය කළ හෙයිනි.

පාරම්පරික ජන සමාජයේ මෙම ගුණය පිළිබිඹු කරන ප්‍රධාන අවස්ථාවකි, කෘෂිකර්මය. එනම් ජලය, පස, පොහොර, සතුන්, ගහකොළ, වායුව ආදී සියලු ස්වාභාවික සම්පත් භාවිතයේදී පරිසර සංරක්ෂණය මෙන්ම හෝඟ ආරක්ෂණය කෙරෙහිද අවධානය යොමු කරන ලදී. එයින් නිරතුරුවම සේව විවිධත්වය ආරක්ෂා වූ අතර කෘෂිකාර්මික ස්වයං-පෝෂිත භාවයටද හේතු විය.

පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට උරුම කර ගත් පාරම්පරික ඥානය උපයෝගී කර ගනිමින් අහසින් වැටෙන වැසි දිය රඳවා ගැනීමටත්, ගංගා, ඇළදොළ හරස් කොට අමුණු බැඳ ඇල මාර්ග මස්සේ ජලය එක්රැස් කිරීමටත්, දේශගුණය හා භූමි ලක්ෂණ අනුව වගා රටාවන් හඳුනා ගැනීමටත්, යෝග්‍ය පරිදි සීයෑම, බීම සැකසීම, වැපිරීම ජල

සැපයුම, හෝඟ හඳුනා ගැනීම සඳහා භාවිතා කළහැකි තාක්ෂණය හා ශිල්ප ක්‍රම පිළිබඳව පැරණි ජනයා තුළ තිබූ හා පවතින දැනුම තැවත සලකා බැලීම හා ඒවා යෝග්‍ය පරිදි යොදා ගැනීම සඳහා මංපෙත් සොයා බැලීම කාලීන වටිනාකමකින් යුක්තවේ.

පුරාණ ගම හා නායකත්වය

වියළි කලාපීය පුරාණ ගම්වල ආර්ථිකය පදනම් වූයේ සියුම් පරිභෝගික වි ගොවිතැන යටතේය. එබැවින් ගමේ ආර්ථිකය නිසි ලෙස පවත්වා ගැනීමට තම් වි වගාවේ ආරම්භයේ සිට අස්වනු නෙළා ගැනීම හා පරිභෝජනය කිරීම දක්වා කාලය තුළ එල්ලවන බාධා, ගැටළු මැඩ පැවැත්විය යුතු සේම ඒවා නිසි ලෙස භාවිතය සඳහා දැනුම භාවිතය වඩා වැදගත් විය. විශේෂයෙන් විද්‍යානුකූලව ගොවිතැන් කටයුතු මෙහෙයවීම සඳහා තමන් පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට උරුම කරගත් දැනුම, භාවිතය හා බෙදාහදා ගැනීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ නිලධාරී
ආනන්ද සමරකෝන්
විසිනි.

මෙම කාර්යය පන ගැන්වීම සඳහා පුරාණ ගම්වල සමාජ සංවිධාන රටාව තුළ ගමේ ක්‍රියාකාරිත්වය ඉදිරියට ගෙනයාමට සෑම ගමකම ප්‍රධානියෙකු හෝ ප්‍රධානීන් කිහිප දෙනෙකු සිටියහ. ඔවුන් ගමේ සංවර්ධනය සඳහා දැඩි ලෙස වෙහෙසවූවන් විය. සෑම ගමකම වෙල්විදානේ, ගමරාළ හා මොහොට්ටිරාළ කෙනෙකු සිටියහ. ගමරාළ ගොවිතැන් කටයුතු නිසි කලට නියමය පරිදි කරවීම සඳහා උත්සුක වූවකු විය. එම ගම්වල විශාලත්වය අනුව මොවුන්ගේ ප්‍රමාණය විශාලවූ අතර, පාරම්පරිකව ගමේ ඉඩම්වල විශාල අයිතියක්ද ඔවුන් සතු විය. වෙල්විදානේද ඉඩම් හිමි පුද්ගලයෙකු වූ අතර, ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා දක්ෂ පුද්ගලයෙකු පමණක් නොව ආණ්ඩුවේ ලියකියවිලි රාජකාරී නිසි ලෙස කළහැකි පුද්ගලයෙකු ද විය. මොවුන් දෙදෙනාගෙන්ම ඉටුවූ සේවය වූයේ කුඹුරුවල වැඩකටයුතු මෙන්ම කලට වේලාවට ඉටු විය යුතු රාජකාරීවලටත් මැදිහත්කරුවකු සේම මහ පෙන්වන්නකුගේ කාර්යභාරයකි. එසේම ඔවුහු ගමේ පදිංචිකරුවන් වූ බැවින් තම රාජකාරී අකුරටම ඉටු කරන ලදහ.

වියළි කලාපීය පුරාණ සමාජ සංවිධානය

තුළ ඒ ඒ කුල අනුව සංවිධානගතවී තිබුනද ගම් වශයෙන් ඔවුහු එකම ඥාතීන් පිරිසක් වූහ. එය තම ගොවිතැන් කටයුතු සාමූහිකව සාර්ථකව කිරීම සඳහා එක්කරා ආකාරයක පිටුවහලක් විය. ගමේ ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා වෙල්විදානේ හා ගමරාළ ප්‍රමුඛ වුවද සමාජ සංවිධානය ගෙන ගියේ මොහොට්ටරාළයි. මගුල් කුලා ගමේ සමගිය හා වෙනත් ප්‍රශ්නවලදී මොවුන්ගේ කාර්යභාරය වඩා වැදගත්විය. විශේෂයෙන් ගමේ නීතිය හා සාමය රැක්කෝ මොවුහුය.

මෙලෙස ඵෙතිහාසිකව බලන විට සමාජ සංවිධාන රටාව තුළ නීතිය හා සාමයත්, ආර්ථික ස්ථාවරභාවයත් සඳහා කැපවූ පුද්ගලයන් ලෙස වෙල්විදානේ, ගමරාළ හා මොහොට්ටරාළ කැපී පෙනෙති. විශේෂයෙන් ගොවිතැනින් රට ස්වයං-පෝෂිත භාවය කරා ගෙන යාමට මොවුන්ගෙන් සිදුවන සේවය අතිශය වැදගත් වුනු අතරම වර්තමානයේ අප කතා කරන ව්‍යාප්ති සේවකයෙකුගේ කාර්යභාරය ඔවුන් අතින් නොවලහා සිදුවුණු බව පැහැදිලි වේ.

ඉඩම් හිමිකම

වියළි කලාපීය පුරාණ ගම ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් කිහිපයකින් සමන්විත විය. එනම් වැව, වෙල්යාය, ගම් ගොඩ හා ගම් වාසය යනුවෙනි. එක් ගමක් තවත් ගමකින් වෙන් වනුයේ කැලැවකිනි. පුරාණ ගමේ වෙල්යාය ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් 3කින් යුක්ත විය. එනම් මහ වෙල, පහළ වෙල, හා අක්කර ඉඩම් යනුවෙනි. ගමේ සියලු දෙනාටම සෑම කුඹුරකම පංඟු වශයෙන් කුඹුරු හිමිවූ අතර සාමූහිකව කුඹුරු ගොවිතැන් කිරීම සඳහා එය වඩාත් උපකාරී විය. යල් කන්නයේ වතුර හිඟ අවස්ථාවල බෙත්ම ක්‍රමයට වගා කිරීමේදී එමගින් ඔවුනට සාධාරණයක් ඉටුවිය. මෙයට අමතරව වෙල් යායේ කුරුළු පාළුව යනුවෙන්ද කොටසක් පැවැතිනි.

ගොවිතැන් කළ ආකාරය

ගොවිතැන් කටයුතු සෑමවිටම මාස් කන්නයේත්, යල් කන්නයේත් කරනු ලැබූ අතර ඊසාන දිග මෝසම් සුළං සමඟ වියළි කලාපීය වැව් පිරිසාමත්, එය ප්‍රධාන කන්නය වන බැවින් මහ කන්නය තුළ වී වගා කිරීම සඳහා ගොවීන් වඩාත් උනන්දු විය. යල් කන්නයේදී ජලය ප්‍රමාණවත් නොවන බැවින් තිබෙන සීමිත ජලයෙන් වගා කිරීම සඳහා වසුරනු ලැබුවේ මහ වෙල් පංතිය පමණි. එය බෙත්ම ක්‍රමයට වගා කරණ ලද අතර, ගමරාළ හා වෙල් විදානේ ගේ මූලිකත්වයෙන් ඉඩම් බෙදා ගැනීම හා ජල මුර සැපයීම වැනි කටයුතු සිදු

කෙරුණි. වැස්ස ඇරඹුමත් සමඟ ගමේ කුඹුරු හිමි සියලු පංඟුකාරයින් හා ගමරාළ, වෙල්විදානේගේ මූලිකත්වයෙන් සභාවක් පවත්වනු ලබයි. එය අද ක්‍රියාත්මක වන කන්න රැස්වීම හා සමානය. මෙසේ එකතුවූ සියලු දෙනා ඔවුන්ගේ කැමැත්ත අනුව තීරණ ගනු ලැබීය. එනම් අසවල් කාලය තුළ වැපිරිය යුතුය, වැපිරිය යුතු වී වරගය, වැඩ ඇල්ලීම ජල මුර සැපයීම, බෝග ආරක්‍ෂාව ආදී වශයෙන් වගාවේ සියලු කටයුතු සම්බන්ධයෙන් තීරණය කරනු ලැබීය. මේ සඳහා ගමරාළ මෙන්ම ගොවීන්ගේ සහභාගිත්වය සෑම ආකාරයකින්ම දායක කරගනු ලැබීය.

වැඩ බෙදා ගැනීම

ගමරාළ, වෙල් විදානේ හා සියලු ගොවීන් එක්ව ගොවිතැන් කටයුතු ආරම්භයේදී තම වැඩ කොටස් බෙදා හදා ගැනිණි. එනම් කුඹුරු හිමි පංඟුකාරයින් විසින් තමන්ට අයිති ඇළවේලි ඉද්ධ කිරීම, පොදු වේලි සහ අමුණු සකස් කිරීම, වැවට වතුර ඒමට මත්තෙන් වැවේ කට්ටි කැපීම, වැව් බැම්ම සකස් කිරීම, වාත් සකස් කිරීම ආදී කටයුතු සියලු දෙනාගේම සහභාගිත්වයෙන් කරවනු ලැබීය. එසේම තම කුඹුරු වන සතුන්ගෙන් හා නිදැල්ලේ සිටින ගවයින්ගෙන් ආරක්‍ෂා කිරීම සඳහා වැපිරීමට පෙර සියලුම ගොවීන් තම කුඹුරු හිමිකම හා වෙල් පිහිටා තිබෙන ආකාරය මත නියරවල් බැඳීමෙන් පසු වැටවල් බැඳිය යුතුය. එය වෙල්විදානේ හා ගමරාළ විසින් නියම කරනු ලැබූ අතර ඇලපත අයිතිකරු විසින් තනිවම ඇලපත වැට බැඳිය යුතුය. ඇලපත පංඟුව බොහෝ විට අයිතිව තිබුනේ ගමරාළටයි.

ජල පාලනය

වැවේ ආරම්භක ජලය බෙදා හැරීම සඳහා ගමරාළ මුල්වූ අතර සුබ දිනයක් බලා සවස් වරුවේ වැව් කණ්ඩියට ගොස් මල් පහන් දල්වා පුරා පවත්වා, වෙඩිමුරද තබා දෙවියන්ට යාතිකා කොට හොරොව්ව හැරීම කරනු ලැබීය. ඒ අනුව ගොවීන් එකම කාලයක් තුළ කුඹුරුවල වැඩ ඇල්ලීම සිදුකරන ලද අතර, සීසෑම, හා මැඩවීම හා නියරවල් බැඳීම ආදී කටයුතු සිදු කෙරිණි. එය තම කුඹුරු කෘමි උවදුරු වැනි රෝගී තත්ත්වයෙන් මුදාගැනීම සඳහා හේතු විය.

ජලය බෙදා හැරීම එක එක වේල්ලට අයිති පංඟු ගණනට අනුව දවසක් හෝ දවස් දෙක බැගින් වතුර මුර සැපයිනි. ඒ සඳහා පුද්ගලයන් පත්කර සිටි අතර මෙයින් පිටස්තරව වතුර අයථා ලෙස ලබා ගන්නේ නම් නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමද සිදු කරනු ලැබීය. එවැනි සිදුවීම් වුවානම් සිදුවූයේ යල්

කන්තයේ පමණි. එසේම ඒ ඒ බෙත්මේ පංගුකාරයින් පැල් සාදා මුර පේරුවට පැල් රැකීමද කරනු ලැබූ අතර යම් හෙයකින් මුර කිරීමට නොහැකිව වගා පාචවක් වූයේ නම් එම පාචව ගෙවීමද කරනු ලැබීය. එදා විශෙෂයෙන් යල් කන්තයේදී වතුර බෙදා ගැනීම සඳහා වඩාත් කාර්යක්ෂම ක්‍රම අනුගමනය කරනු ලැබීය. ඇලවේලි හා වැව නඩත්තු කිරීමද ජලය බෙදා ගැනීම ද සාමූහිකව සිදු කරනු ලැබූ අතර, ඒ සඳහා ජලපාලකයෙක්ද පත් කරනු ලැබීය.

වී වර්ග හා කාල නිර්ණය

එදා පැරැන්නෝ තම පරම්පරාවෙන් උරුම කරගත් දැනුම හා අත්හදා බැලීමෙන් ලත් දැනුම මත වගා කළ යුත්තේ කුමන වී වර්ගද, කුමන කාලයේද යන්න දැන සිටියහ. එහිදී ගම් දැනුවත් පුද්ගලයින් මෙන්ම ගමරාළ, වෙල්විදානේ කුඹුරු වැඩ කිරීමේදී වගා කළයුතු වී වර්ග හා කාල ගැනත් ගොවි මහතුන් හා එක්ව සාකච්ඡා කර වගා කළ බව ඉතිහාසය මනාව පෙන්නුම් කරයි.

මාස් කන්තය දීර්ඝ බැවින් වී වගා කිරීම බිතර මස දෙපෝය සිට ඉල්මස දෙපෝය දක්වා මහ වී, මහ දික් වී, හීන් දික් වී, හොඩරවාලු, සුදු වී, යනාදී වැඩිමහල් වී වගා කරන ලද අතර ඉල්මස දෙපෝයේ සිට දුරුත්ත දක්වා හීන්ටි ආදී බාල වී, කුරු වී ද, උඳුවප් මස දෙපෝයේ සිට දුරුත්ත දක්වා හීන්ටි ආදී බාල වී වගා කරනු ලැබීය. මැද කන්තයට වගා කරන්නේ නම් නවම් මස දෙපෝයේ සිට බක්මස දෙපෝයේ සිට පොයොන් මස දක්වා හීන්ටි ආදී බාල වී ද වගා කරනු ලැබීය. බක් මාසේ අවටත්, වෙසක් මාසේ පුරටත් ගොයම් පිදීමට හා පැසීමට ඉඩ හැර කුඹුරු වැඩ අත්හැර තිබේ. (සිංහල සිරිත් විරිත් සංග්‍රහය) විශෙෂයෙන් මෙම කාලය තුළ ගොයම් මැස්සන්ගෙන් ගොයම් බොල්වීම නිසා අත්හැර තිබේ.

තාක්ෂණික දැනුම

ගොවිතැන් කටයුතු පිළිබඳව තාක්ෂණික දැනුම අපේ මුතුන් මිත්තන් විසින් වර්ධනය කරගෙන තිබූ බව ඉතිහාසය පෙන්වා දෙයි. ආරම්භයේදී උදැල්ලක් වැනි උපකරණයකින් කුඹුරු සකස් කළ අතර පසුව ලියෙන් කළ තඟුල් මහින් බිම් සැකසීම දක්වාත් ඒ සඳහා ගවයින් හා මී ගවයින් යොදා ගැනීම තුළින් මනාව පෙන්නුම් කරයි. (මහාවාරය ඉන්ද්‍රකීර්ති සිරිවීර, ශ්‍රී ලංකාවේ

කෘෂි ඉතිහාසය)

එසේම පොහොර භාවිතයද ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වූවකි. ඓතිහාසික තොරතුරු අනුව ක්‍රි.ව. 7 වන සියවස පමණ සිට කුඹුරුවලට ගොම පොහොර භාවිතා කළ බවට සාක්ෂි ඇත. (මහාවාරය ඉන්ද්‍රකීර්ති සිරිවීර, ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි ඉතිහාසය) තම පරිසරයෙන් ලබාගත හැකි එනම් කොළ අතු වර්ග යෙදීම මූලික වශයෙන් පරිසර ආරක්ෂණය හා ජෛව විවිධත්වයට හානි නොවන පරිදි එදා ගොවිතැන යටතේ යොදා ගන්නා ලදී. රොබට්. නොක්ස්ට අනුව ක්‍රි.ව. 13 වන ශතවර්ෂයේ පැල සිටුවීමේ වාරිත්‍රය පැවති බවට ලේඛනගතව ඇති අතර ඊට පෙරත් එම සිරිත පැවති බවට සාක්ෂි ඇත. එසේම දේශගුණික සාධක පක්ෂීන්, කෘමීන් හා වන සතුන්ගෙන් වන හානි වලක්වාලීම සඳහා විවිධ කෙම් ක්‍රම අනුගමනය කළ අතර එය සෑම කුඹුරකම වෙල්විදානේ හෝ ගමරාළගේ මූලිකත්වයෙන් සිදු කරන ලදී. එය එක්තරා අන්දමක දැනුම බෙදා ගැනීමක් මෙන්ම දැනුවත්වීමක් එමගින් සිදුවිය.

එසේම සියලු ගොවිතැන් කටයුතු නැකතට වෙලාවට පටන් ගැනීම, වඩාත් එලදායි එකක් විය. විවිධ රෝගවලින් ගොවිතැන් කටයුතු ආරක්ෂාවීමට එය හේතු වූවා පමණක් නොව එය සෑම විටම ගමරාළ හා වෙල්විදානේගේ මූලිකත්වයෙන් සිදුවීම තුළ නිසි ලෙස ගොවිතැන් කටයුතු කළමනාකරණයකටද හේතු විය.

නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම

කුඹුරු ආශ්‍රිතව විවිධ නීතිරීති තිබුණු අතර විශෙෂයෙන් අද ගොවිතැන් ආශ්‍රිතව එම නීති ක්‍රියාත්මක වීම එදා දක්නට ලැබිණි. අදයට කුඹුරු වැඩ කිරීමේදී වැපිරීම සඳහා බිත්තර වී දීම හා වැඩ කිරීමට මී ගොන් දීම ගම්කාරයා දිය යුතු අතර, මී හරකුන් යොදවා වැඩ කළහොත් ඒ සඳහා ගෙවීමක් ලෙස අස්වනුවලින් කොටසක් දිය යුතුය. එය "විය කුලිය" නම් වේ. එසේම කරු අදය දීමද එදා සිදුවුණි. එනම් හදිසියකදී දෙනු ලබන ක්‍රමයකි. (වැපුරුවායින් පසු) එහිදී අස්වනු කපා ගත් පසු අස්වැන්නෙන් තුනෙන් දෙකොටසක් දීම සිදු කරණු ලැබීය. එසේ සිදුකිරීමේදී යම් ගැටළුවක් ඇතිවුවහොත් ගම් මූලාදානියා හා වෙල්විදානේ මගින් අදාළ විසඳුම් ලබා දීමද කරණු ලැබීය.

එසේම කුඹුරු වැඩවලදී නීතිරීතිවලින් පිට වතුර ලබා ගැනීම ගැටළුවක් වී ඇති කුඹුරක වැඩ නැවැත්වීම, වැවේ මසුන් ඇල්ලීම තහනම් කිරීම, වතුර අනිසි ලෙස ලබා ගැනීම, මුර වතුර හැරවීමේදී වතුර මුරය කඩ කිරීම වැනි දෑ සඳහා බෝල බැදීම

යනුවෙන් බෝලපාන (අතු මිටියක්) එම ගැටළුව පවතින ස්ථානයේ බැඳ තහනම් කරනු ලැබූ අතර, ගම්මුලාදැනියේ ඉහළ විනිශ්චයකරුවකු ලවා බෝල ඉවත්කර සාධාරණ විනිශ්චයක් දුන් බවට සාක්ෂි ඇත.

අයබදු හා ගෙවීම්

අස්වනු කැපීමෙන් පසු අස්වනුවලින් කොටසක් විදානේ, ගමරාළගෙන් වූ සේවය සඳහා ඔහු ඉදිරියේ බැත මැන සුංගම් අයබදු ගෙවා තමන්ට අයිති වී තම අවශ්‍යතා සඳහාත්, එසේම කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලදී සෑම ආකාරයකින්ම සහයෝගීතා සැපයූ සියලු දෙනාටත් අස්වනුවලින් වෙන් කිරීම හා කිරි ඉතිරිවීමේ මංගල්‍යය වැනි ආගමික කටයුතුවලින් තම ගොවිතැන් කටයුතු අවසාන කරනු ලැබීය.

අනාගත අවශ්‍යතා

අතීත ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික කටයුතු පිළිබඳ පිරික්සීමේදී මෙහි එන වැදගත් කරුණු වනුයේ ග්‍රාමීය නායකත්වය තුළින් එනම් ගමරාළ, වෙල්විදානේ හා මොහොට්ටාල වැනි පුද්ගලයින් තුළින් කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලදී විශාල කාර්යභාරයක් සිදුවූ බවයි. විශේෂයෙන් ග්‍රාමීය සමාජ සංවිධාන රටාව පවත්වා ගැනීම හා අඛණ්ඩව ගෙනයාම උදෙසාත් මහෝපකාරී වූ බවයි.

කෘෂිකාර්මික කටයුතු විධිමත්ව පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය භෞතික හා මානව සම්පත් කොතෙකුත් තිබූ නද එවා භාවිතයේදී කළමනාකරණයක් නොමැතිවීම කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයට බාධාවක්ව පවතී. ශ්‍රී ලාංකික කෘෂි ආරථිකය නංවාලීම සඳහා විවිධ සංවර්ධන උපාය මාර්ග සැකසෙමින් පවතින මෙවන් අවධියක කෘෂි ව්‍යාප්ති කටයුතු දියුණු කිරීම වඩාත් වැදගත් වනු ඇත. විවෘත ආරථික ක්‍රමයක් තුළ ක්‍රියාත්මක වන කෘෂිකාර්මික සැලසුම්, විවිධාකාර ප්‍රශ්නවලට මුහුණ දෙමින් පවතී. එබැවින් ඒ මගින් නිසි ඵල ලබා ගැනීමට නම් මෙරට ජාතික ආරථිකයේ දේහය වන කෘෂිකර්මය සඳහා පැහැදිලි ස්ථිර සාර ප්‍රතිපත්ති ගොඩනැගිය යුතුය. ඒ සඳහා දේශපාලන, සමාජ, ආරථික හා සංස්කෘතික වශයෙන් බෙදීමකින් තොරව සියලු ජනතාවගේ සහභාගිත්වයෙන් එය ගොඩ නැගිය යුතුය. ඒ අනුව කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයේදී වඩාත් වැදගත් කාර්යභාරයක් ස්ථිරසාර කෘෂි ව්‍යාප්ති සේවයක් පිහිටුවීම මගින් කළ හැක. ඒ සඳහා ජනතාව සතුව තිබුණාවූ පාරම්පරික ඥානය හා නව තාක්ෂණික දැනුමද උපයෝගී කර ගනිමින්, පාරම්පරික සමාජයේ

කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලින් ලත් අත්දැකීම් පදනම් කර ගනිමින් දේශීය ආරථිකය දියුණු කිරීම, අද දවසේ වැදගත් කාර්යභාරයක් මෙන්ම වගකීමක් ද වනු ඇත.

කෙසෙල් පැළ පහසුවෙන් නිපදවා ගන්න

දැනට කෙසෙල් වගාවේ නිරතවුවහට හා උනන්දුවක් දක්වන අයට ඇති විශාලම ගැටළුවක් වන්නේ තිරෝගී කෙසෙල් පැළ ලබා ගැනීමට ඇති දුෂ්කරතාවයි. ඔබ සතුව තිරෝගී කෙසෙල් පදුරු කිහිපයක් තිබේනම් එමගින් කෙටි කාලයකදී විශාල පැළ සංඛ්‍යාවක් නිපදවා ගත හැකි බව කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් යොදාගෙන තිබේ.

මේ සඳහා පළමුවෙන්ම මාස 5-6 පමණ වයස්ගත වූ තිරෝගී කෙසෙල් ගසක් තෝරා ගන්න. ඉන්පසු පොළොව මට්ටමින් සෙ.මී. 5ක පමණ උසකින් කඳ කපා දමන්න.

මේ අන්දමට කඳ කපා දැමූ කෙසෙල් ගසෙහි මැදින් තැවක ගොඩට වැටීමට ඉඩ ඇත. මෙය වලකාලීම සඳහා කැසුම් පෘෂ්ඨයෙහි මැද ඇති අංකුරය පිහියකින් හෝ ලී උලකින් තලා දමන්න. ඉන්පසු මෙම කැසුම් පෘෂ්ඨය වැටී යන පරිදි සෙ.මී. 10-15 උසට පස්වලින් වසන්න.

දින 7-10 ගතවූ පසුව මෙම ස්ථානයෙන් මොරෙයිසන් හට ගැනීම ආරම්භ වේ. කෙටි කාලසීමාවකදී දීර්ඝත් පැළ සංඛ්‍යාවක් ලබා ගැනීම සඳහා මෙම ස්ථානයට ජලය සැපයීම සහ නිර්දේශිත පරිදි කෙසෙල් වගාවට රසායනික පොහොර යෙදීම වැදගත් වේ. කෙසෙල් වර්ගය අනුව මේ අන්දමට සකස් කරගත් කෙසෙල් ගසකින් මාස 1 1/2 පමණ ගතවූ පසුව එම ස්ථානයෙන් හටගන්නා කෙසෙල් පැළ සිටුවීමට සුදුසු තත්වයකට පත්වේ.

සරත් විජයගුණවර්ධන